

De Standaard

OPINIE MIGRATIE

Het migratiebeleid is gebaseerd op mythes

Volgens Andrew Crosby, Dirk Lafaut en Marjolein Schepers is er geen enkele reden om het migratiebeleid steeds strenger te maken. De regering gaat uit van verkeerde aannames.

Andrew Crosby, Dirk Lafaut & Marjolein Schepers

Onderzoekers bij VUB-BIRMM, Brussels interdisciplinair onderzoekscentrum over migratie en minderheden.

Donderdag 24 juni 2021 om 3.25 uur

Een artikel in DS Weekblad (https://www.standaard.be/cnt/dmf20210618_94863898) van afgelopen weekend legde opnieuw bloot hoe het Europese migratiebeleid leidt tot slachtoffers aan de Europese grenzen. Bij gebrek aan legale migratieroutes riskeren migranten hun leven. Dat er al 40.555 mensengestorven zijn aan onze grenzen, lijkt deel geworden van een mank Europees migratiebeleid. België staat de uitbuiting van migranten oogluikend toe, omdat zwartwerk bepaalde werkgevers dient. En de hongerstaking van mensen zonder papieren in Brussel toont opnieuw hoe zo'n beleid mensen tot het uiterste drijft.

Waarom blijft de overheid steeds dezelfde oplossing, een strenger migratiebeleid, naar voren schuiven, als blijkt dat het fenomeen daarmee niet verdwijnt? We kunnen beter lessen trekken uit het verleden. Het migratiebeleid is gebaseerd op mythes. Het werkt niet. Nochtans is een ander beleid mogelijk, gebaseerd op feiten en decennia van onderzoek.

Migratie, het migratiebeleid en de publieke debatten daarover zijn tot op zekere hoogte voorspelbaar. Uit onderzoek leren we dat migratie (zowel formeel als informeel) een structureel gegeven is van de wereldeconomie. Migratiestromen versnellen met een groeiende economie, en vertragen met een inkrimpende. We weten ook dat historische banden tussen landen de specifieke migratiestromen beïnvloeden, dat de sluiting van officiële of bestaande migratieroutes opportuniteiten creëert voor mensenhandelaars, en dat detentie niet bijdraagt aan een sluitende terugkeerpolitiek.

De wetenschap en het maatschappelijke middenveld roepen de overheid al langer op om meer te luisteren naar migratie-experts, toch gebeurt dat niet

Geen aanzuigeffect

Wij begrijpen het migratiebeleid niet, zeker niet dat rond mensen zonder papieren. Daar bestaan opvallende spanningen en tegenstellingen in. We leggen even enkele vragen voor waarmee we zitten.

1. Het migratiebeleid werd de afgelopen veertig jaar steeds restrictiever. Op welke aannames en wetenschappelijke kennis berust dat? Is er overtuigend bewijs dat een streng beleid het volume van de migratiestromen beperkt? Is er bewijs dat dat de uitstroom (verwijderingen en 'terugkeer') bevordert?

Onderzoek toont aan dat een liberaal migratiebeleid, zoals een systeem van permanente regularisatie, geen aanzuigeffect heeft, zoals in het debat rond mensen zonder papieren vaak wordt beweerd. Hoogstens is er een versnelling van de instroom in een eerste fase, maar op langere termijn leidt het eerder tot een stabilisatie van migratiestromen, niet tot een toename. Onderzoek suggereert bovendien dat een meer gesloten systeem ertoe leidt dat migranten na aankomst minder vaak en minder snel terugkeren.

2. Door de covid-crisis werd de aanpak op verschillende beleidsdomeinen grondig herdacht. Je zou verwachten dat dat ook het geval is op het departement migratie. Des te meer omdat de mobiliteit van mensen zowel in de aanpak van covid-19 als in het migratiebeleid centraal staat. Als het aantal asielaanvragen vermindert, wordt de capaciteit van asielcentra wel ingeperkt. De overheid vraagt vanwege de pandemie aan burgers om preventief hun mobiliteit te beperken. Waarom wordt het migratiebeleid dan niet aangepast?

3. Het beleid rond humanitaire regularisaties is vaag en ontoegankelijk. Het geeft de staatssecretaris en zijn administratie veel macht om te beslissen wie wel en wie geen papieren krijgt. Dat kan tot willekeur en politieke affaires leiden. Dat werd de voorbije jaren herhaaldelijk geïllustreerd met de humanitaire visa. Waarom worden geen stappen ondernomen om een vaag systeem, dat haaks staat op het beginsel van rechtszekerheid, te voorkomen? Waarom heeft België nog altijd geen transparant systeem met duidelijke criteria voor regularisatie?

4. Politici omschrijven de bezettingen en de hongerstakingen alsof het lichtzinnige beslissingen zijn. Staatssecretaris voor Asiel en Migratie Sammy Mahdi (CD&V) noemde het onlangs nog een vorm van emotionele chantage (DS 8 februari) (https://www.standaard.be/cnt/dmf20210208_93814591). Bij chantage probeer je iets af te dwingen van iemand, door ergens mee te dreigen of door in te spelen op iemands schuldgevoelens. Geldt dat wel in dit geval? De hongerstakers bedreigen niemand. Ze brengen vooral hun eigen gezondheid in gevaar met hun protestactie.

Het blijft ook onduidelijk of schuldgevoel een rol speelde in het beleid van de voorbije jaren om mensen zonder papieren níét te erkennen. Hun beslissingen om het been stijf te konden evengoed ingegeven zijn door een hang naar populariteit en politiek gewin, waarop ze hun verdere politieke carrière hoopten uit te bouwen.

Luister naar experts

Waarom blijven opeenvolgende regeringen een steeds strenger migratiebeleid hanteren? Het wordt hoog tijd dat de regering enkele aannames over migratie toetst aan empirische vaststellingen om op basis daarvan het beleid kritisch in vraag te stellen. De wetenschap en het maatschappelijke middenveld roepen de overheid al langer op om meer te luisteren naar de experts, toch gebeurt dat niet. Als onderzoekers leren we steeds graag bij en zijn we steeds open voor nieuwe data, feiten en inzichten. We vragen de overheid om hetzelfde te doen.

Verschenen op donderdag 24 juni 2021

LEES MEER

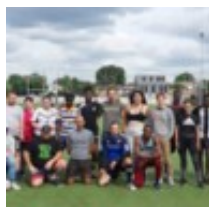

VANDAAG | Zeebrugge zet peperdure camera's in als wapen in strijd tegen transmigranten

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20210623_97952473)

GISTEREN | Met de rugbybal de maatschappij inrollen

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20210622_97860473)

19/06/2021 | Legale migratie moet alles oplossen

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20210618_94863898)

17/06/2021 | 'Dit kamp is niet beter dan Moria'

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20210616_97638346)

12/06/2021 | Ook Vooruit wil spreken over
woonstbetreeding sans-papiers

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20210611_97749230)

Lees de volledige
krant

(<https://markup.standaard.be/extra/static/checkapp/index.html>)